

Rozhovor:

**Monika Nebeská,
ZD Všešary**

str. 3

Drbátko a další zázraky

str. 6

Lesy a evropské dotace

str. 7

Probíhá 7. kolo PRV

str. 8

Kvalitní potraviny

str. 9

Vážení čtenáři,

v obsahu Newsletteru SZIF hrají nezastupitelnou úlohu rozhovory. Vyhledáváme pro ně zajímavé lidi, ať už z řad příjemců dotací, nebo z řad těch, kdo mají na starost administraci a kontrolu. Jde nám o to, aby se čtenáři dozvěděli něco podnětného z oboru, ale zároveň mělo sdělení i určitý „přesah“. Při výběru Moniky Nebeské, která je vůdčí tváří družstva proslulého především všestarskou cibulí, jsme prokázali mimořádně dobrou volbu. Jak se zde dozvíte, tomuto polabskému družstvu se dlouhodobě daří skloubit dvě věci: úctu k půdě a tradičnímu způsobu hospodaření spolu s nejmodernějším a inovativním přístupem.

V další části Newsletteru zjistíte, jak mohou dotace pomáhat v boji s kůrovcem, co je pro vás přichystáno v 7. kole PRV, nechybí ani informace o kvalitních potravinách (abychom dodrželi tematickou sepnatost, domínuje v článku cibule), dále zde naleznete stručné zprávy a agrofór. Ten nám pomůže přenést se do sladkých chvil volna a dovolené a ukáže nám netušené slasti agroturistiky.

Pavel Klempera
šéfredaktor

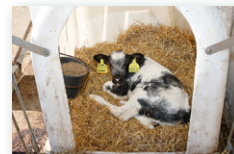
Rozhovor: Monika Nebeská, ZD Všešary

03

Drbátko a další zázraky

06

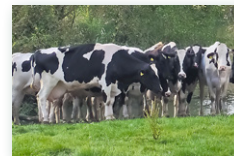
Lesy a evropské dotace

07

Probíhá 7. kolo PRV

08

Kvalitní potraviny

09

Ve stručnosti

09, 10, 11

P o m á h á m e č e s k é m u z e m ě d ě l s t v í

VYDÁVÁ JAKO DVOUMĚSÍČNÍK

Státní zemědělský intervenční fond, Ve Smečkách 33, Praha 1

ŠÉFREDAKTOR

Pavel Klempera

REDAKČNÍ RADA

Pavel Klempera, Vladimíra Nováková, Lucie Kaletová, Petr Cenker

SAZBA

Petr Cenker

infolinka

222 871 871

info@szif.cz

NENÍ UMĚNÍ BÝT NEJVĚTŠÍ, ALE BÝT NEJLEPŠÍ

Hospodaření ZD Všešary, známého nejen svou cenami ověřenou cibulí, probíhá na katastrech 19 sousedících obcí. Předsedkyně jeho představenstva, paní Monika Nebeská, se nám věnovala s opravdu nebeskou péčí. Vypla mobil, věnovala svůj čas povídání, focení i „průvodcování“ naší výpravy. „Je dobré pochopit kontext místa,“ řekla nám na úvod.

V Rozběřicích na dvoře mají opravdu nádherný strojový park. Z barev a lesku až přecházejí oči. „Vyfotíte se nám u stolu?“ ptáme se paní Moniky Nebeské. „Jsem radši v terénu,“ směje se, „i když tak třeba na první pohled nevypadám.“ Opírá se o jeden ze strojů a my fotíme. Teď je to ono!

Roku 2015 jste získala titul Manažer roku, byla jste jedna z deseti oceněných. Jak se toho dá dosáhnout?

(První otázka paní Moniku zaskočila. Překvapeně se směje.) No, jak... já ani nevím. Je to asi ocenění dosavadní práce. Když člověka baví, je to na výsledku vidět. Já vidím úspěchy jiných firem a manažerů a připadám si jako bezvýznamný človiček. Minulý týden jsem byla pozvaná na prezentaci pana profesora Milana Zeleného do Pavlovic a to je území pana Stoklásky. A co tam jsem viděla! Na své náklady renovuje historické objekty, z bývalé sýpky udělal nádherný hotel s takovým citem

– to mi vyrazilo dech. V takových chvílích cítím, že to ocenění patří někomu úplně jinému. Je dobré vyběhnout ze své kanceláře a dívat se, co dělají jiní.

Když se řekne Všešary, každému se vybaví cibule, ale doposud to bylo šest, od minulého týdne už dokonce sedm dceřiných společností.

Vše se odvíjí od té matky, kterou je **ZD Všešary**. Slovo „družstvo“ mívalo takový ten nešťastný nádech „jé zet dé“, nic moc progresivního. My jsme chtěli z toho rámce vykročit. Založili jsme společnosti, které se specializu-

jí na určitý obor. Například v případě spolupráce s panem hrabětem Kinským jsme spojili jeho ornou půdu a naše know how a z toho vznikla společnost, která obě strany baví – **Fyt Agro**. Minulý týden jsme s Francescem Kinským založili ještě novou společnost **Fyt Eco**, s níž bychom se chtěli pustit i do ekologického zemědělství.

Společnosti **Vital Czech** má na starost zpracování, skladování, třídění, balení a prodej všestarské cibule. Nabízíme cibuli žlutou, červenou, bílou, šalotku a BIO cibuli. Prostory pro zpracování a také sklady jsou vybaveny moderní technologií, která nám hlídá teplotu a vlhkost vzduchu. I když pro větrání suché cibule mnohdy stačí selská logika – otvory v bednách, prostory mezi nimi, průduchy ve skladech a podobně. Ukážu vám to. Pak je tu **Vital Tech** – to je obchodní značka, nikoli s. r. o. Pod ní obchodujeme se zemědělskou a zahradnickou technikou a také nářadím. Máme i servis,

bazar a půjčovnu. Sami uvidíte, jak široký máme záběr.

Agrochov, to je rostlinná i živočišná výroba, máme asi 1700 zvířat, holštýnky, vyprodukujeme kolem 9 milionů litrů mléka. Maso je pro nás zatím takový vedlejšák, ale rádi bychom se v tomto směru dále rozvíjeli, a to se zaměřením

nejvíce geneticky modifikovaná plodina. Kde jste našli inspiraci pro sóju GMO free?

Inspirovali jsme se v Rakousku od skupiny s názvem Donau Soja. Máme možnost ukázat, že i my Češi můžeme rozjet něco neobvyklého. Problém je, že v Čechách sóju nikdo neumí moc

se nyní doporučuje. Dávno děláme biopásy, sázíme stromy, dáváme meziploidy. Teď se o tom hodně mluví. Já se trochu směju, protože my jsme to dělali vždycky. Je to samozřejmost. Nechci být nafoukaná, ale slušnost k půdě a přírodě k naší práci patří.

na druhy se speciální výživou. Z našeho mléka se ručně vyrábí sýr Niva. Je nádherné sledovat, jak vzniká. Pokud srovnáte tuhle Nivu a sýr z běžných obchodů, chuťovými i čichovými buňkami poznáte velký rozdíl. Agrochov jsme před dvěma lety rozšířili nákupem 800 hektarů půdy a bioplynky. Nebyla naším projektem, ale sama k nám „přišla“. Vím, že názory na bioplynovou stanici se liší. Ale my, tím že máme asi 3300 hektarů, nakrmíme zvířata i bioplynku. Plodiny točíme, vracíme organické hnojivo do půdy, takže se nestane, že bychom půdu nějak ždímalí. Proud prodáváme, a abychom využili odpadní teplo, postavili jsme tam univerzální sušičku – na kukuřici, na vojtěšku, obiloviny, sóju. **Vital komodity** je velkoobchod s vysoce kvalitním osivem a tepelně zpracovaným řepkovým šrotem. A **Vital odbytové družstvo** dodává naši cibuli do různých obchodních sítí v České republice a využívá k tomu i různých zdrojů z Evropské unie. A to je zatím vše.

Budete se dál rozšiřovat?

Myslím, že teď je pravá chvíle stabilizovat se a pracovat na kvalitách těch společností, které máme. Není umění být největší, ale být nejlepší.

Produkujete sóju, která je prostá genetických úprav. Obecně ve světě je sója druhá

zpracovat. I naše krávy částečně dostávají sóju GMO free. Část mléka totiž dodáváme na německý trh a tam mají takové normy.

Vy máte k vaší cibuli ochranou známku IPZ (Integrovaný systém produkce zeleniny), takže už k ekologickému zemědělství máte blízko...

Máme skvělou půdu, skvělé know how, proč to nepropojit. Proč lidem neukázat, že čeští zemědělci umějí vyprodukovat kvalitní zboží a také ho umějí prodat. To je naše cesta.

Všude je letos nedostatek krmiva, jak je to u vás?

Jednak jsme v Polábí a půdu máme skvělou, za druhé veškerou organiku vracíme do půdy, takže musím zaklepat, žádná katastrofa. Samozřejmě se snažíme i jinak. Zkoušíme strip-till (páskový výsev – pozn. red.), jak

Vaše cibule mají už dvě Klasy z let 2017 a 18 a v roce 2008 se vaše všestarská cibule zapsala v Bruselu do rejstříku chráněných zeměpisných označení a označení původu. V čem je to tajemství?

To posledně jmenované je nejvýznamnější, protože v rámci chráněných označení reprezentujeme nejen podnik, ale i Českou republiku. Když už existuje kniha, kde je seznam kvalitních výrobků, je jisté čest tam být. Ale i ty Klasy jsou skvělý úspěch. My tu cibuli děláme prostě už dlouho. Jak jsem zmínila, roli hraje polabská půda a my se o ni snažíme po všech stránkách dobře starat. Ale pokaždé se to taky nepovede, loni bylo celý rok sucho a v září začalo nepřetržitě pršet. A přišlo nám do Vánoc. Museli jsme zaorat 30 hektarů cibule! A měli jsme velký problém dostat z pole cukrovku. Větru dešti neporučíme, ale svoji práci ovlivnit můžeme. Tohle byl sezónní výkyv, ale když se o půdu staráte vzorně třicet, čtyřicet let, tak mi neříkejte, že vám to ta půda nevrátí.

Jak moc se dotace administrativně Fondem promítají do vaší práce?

My spadáme pod Hradec Králové a nechci Fondu pochlebovat, ale ta spolupráce je úžasná. Lidé jsou tam skvělí. Přestože v průběhu vývoje přecházeli z agentur pro venkov různými reorganiza-

ceci až po SZIF, zůstávají tam ti, kteří své práci rozumí. Ne-vystupují vůči nám v pozici hlí-dače, ale vycházejí nám vstříc. Je to moc dobrá spolupráce. Dnes v zemědělství bez dotací

Máte jako žena, podle vás, větší intuici než muži?

Rozhodně.

A setkáváte se někdy s mužskou přezíravostí?

nemůžeme fungovat. Evropský systém by se musel bez nich obejít jako celek. Byla bych ráda, kdyby tomu tak bylo, protože v očích veřejnosti můžeme být „pozírači“ dotací, ale skutečnost je jiná. V této realitě nám dotace velmi pomáhají. Asi před jedenácti lety jsme vybudovali s pomocí dotací závlahový systém, opět to chceme zkusit, máme taky mobilní sušičku cibule, kterou jsme si sami originálně sestavili. Koupili jsme stroje ve 3. kole Programu rozvoje venkova, zavedli jsme nové technologie... Pokud cítím, že máme možnost si na ty peníze sáhnout, tak do toho jdeme, ano.

Doporučila byste spolupracovat s nějakým odborníkem při vyplňování žádostí o dotace?

V rámci Jednotné žádosti to zvládáme sami, ale máte pravdu, že na Projekty v rámci PRV sem tam využívám odborníka na evropské fondy, který mi s tím trošku pomůže. Stává se, že se vyhlásí program, pak se změní podmínky, to už bychom neuhlídali, na to povoláváme externistu. V takovém případě ho doporučuji.

Hraje ve vaší práci roli také intuice?

Určitě. Tu potřebujete v každé profesi. Jedna věc je umět si spočítat návratnost investice. Ale vědět, kdy je vhodná doba něco podniknout, kdy počkat, koho oslovit, na to je intuice.

U nás už jsem v zemědělství dost známá, ale v cizině se s tím občas setkávám. Takový ten pohled „přišla blondýna na podpatkách a bude nám radit“. Bývám v po-dezření, že jsem si jen tak vyběhla z kanclu. Pak začnu očichávat krmení a jdu na těch podpatkách podrbat krávy, pobavím se s farmářem, jaký máme doma postřikovač, a je to v pohodě.

Kdy začala vaše holandská spolupráce?

Ta spolupráce trvá už přes dvacet let. Začalo to vlastně v devadesátém čtvrtém roce, dotace tehdy nebyly. Stavěl se chladicí sklad zeleniny ve Vřesetech. Banky zemědělcům nefandily. Holanďani měli know how i peníze a zainvestovali do haly. Od té doby spolupracujeme. Kdysi jsme naráželi na to, že u nás chtěli své technologie a postupy aplikovat do puntíku stejně jako u nich. Dalo práci je přesvědčit, že si rádi know how vezmeme, ale musíme

je přizpůsobit českým podmínkám. Od té chvíle to fungovalo. Dnes jsou podle mého Holanďani nadšení. I českou stranu musíte leckdy přesvědčit, že naše poznání není „pupek světa“ a že je dobré se nechat inspirovat i tím, jak to dělají jinde. Příklad: Viděla jsem v Itálii přikrmování krav cukrovarnickými řízky. U nás doma byly silné hlasy proti: „Krávy budou tlusté, nebudou mít mléko“ a podobně. Krmivářka mě tehdy málem zastřelila. Dnes používáme kukuřici, sóju, ale i cukrovarnické řízky. Funguje to skvěle.

Máte čas na soukromý život?

Není jednoduché to skloubit. Když jsem tu začínala, byly synovi dva roky a dva měsíce. To byl květen devadesát šest. Moje podmínka byla, aby tady kluk měl školku. Najednou mám doma téměř pětadvacetiletého syna. Ty začátky byly... hrozný, jednoduše hrozný... Uteklo 23 let, nevím ani jak. Když se mě někdo ptá, co vlastně dělám, je těžké odpovědět. Moje náplň práce je nepopsatelná. Teď musím mít vypnutý mobil, abychom si mohli povídat.

Koníčky... vlastně ani nemám. Ale když vás práce baví, pak nemáte pocit, že o něco přicházíte. Měla jsem tu traktoristu, skvělého chlapa, už je mu přes sedmdesát. Když jsme se v osm, v devět večer potkali na dvoře, říkal mi: „Ty jednou vylezeš z té kanceláře a budeš stará.“ A co se nestalo? Jednou jsem vylezla z kanceláře a byla jsem stará. Ale ta práce mi zároveň dodává i energii a pocit uspokojení. Neměnila bych.

Připravila: Lucie Kaletová

Foto: Petr Cenker SZIF

Foto na titulní straně: archiv Monika Nebeská

DRBÁTKO A DALŠÍ ZÁZRAKY

Byl by hřích nepodělit se s vámi o vše, co následovalo po rozhovoru o ZD Všeštery. Monika Nebeská nás provedla po několika provozech, kde toho bylo opravdu hodně k vidění. A tak vznikla tato minireportáž.

Opouštíme naleštěný vozový park rozběřického Vitaltechu plný zemědělské a zahradnické techniky. Naše další štace jsou Střezetice. Projdeme nedávno otevřeným kravínem, který nemá stěny a povívá tu stálý vánek. Voní to tu směsí řezaného krmiva a slámy. „Holštýnky potřebují vzdušnost,“ říká Monika Nebeská. „Ty rolety ve stěnách stahujeme, jen když hodně prší nebo sněží.“

Krávy se procházejí na volno a besedují. Na kraji je pro holštýnské maminy oddělená porodnice, v níž čekají na svou hodinku. Telátka jsou při kraji, každé ve svém plastovém domečku s podestýlkou. Paní Monika podává telátkům prsty, mimina se dají hned do cucání, a to mě inspiruje, abych ji napodobila. Relaxační kúra k nezaplacení. Z kravína vede ohrazený koridor přes dvůr kamsi do druhé budovy. „Tudy chodí krávy samostatně na dojení,“ říká paní Monika. „Poznají, když je mléko tlačí, každá jde dvakrát denně. Jak poznáme, jestli všechny byly? Mají

Úvoz mrtvých nad Rozběřicemi, bojiště z roku 1866

čip, objeví se nám to v systému.“ Uprostřed kravína stojí holštýnky frontu. Nač? Otáčí se zde chlupatý válec – drbátko! Pohybem se fotobuňka spustí, rozkošnice, která je na řadě, se podrbe, a pustí další. Bez stresu a předbírání, pěkně v klidu. „Holky to relaxuje a pak mají lepší doživost,“ dodává paní Monika. V Nedělišti si prohlédneme teletník, v řadách malé stany, v nich telátka různého stáří. Vypadá to jako skautský tábor, jen místo dětí jsou tu potomci zdejších holštýnek nebo kříženci. Cibulová hala ve Všešterech, to je prostě chrám cibule. Odér je zde suchý, silný a příjemný. Po stra-

nách haly v obřích kójích jsou nasypané hromady lesklé cibule, do které se člověku chce mimoděk skočit. (Na tom jsme se všichni shodli.) Seznámíme se blíže i s Klasou oceněnými šampionkami. Převravní bedny mají dutou podstavu, aby při skládání beden na sebe cibule stále větrala. V hale i balírně je jednoduchý větrací systém otvorů, ale i moderní technologie. Na dvoře

stojí ona originální mobilní třídička z dotací PRV, jejíž důmyslnost každý z nás oceňuje.

Než se rozloučíme, Monika Nebeská opíše rukou oblouk po okolních polích. „Před 152 lety tady proběhla bitva u Hradce Králové, která změnila politické rozdělení Evropy. Zůstaly tu ležet tisíce mrtvých. Všude jsou kříže a památníky. Někteří lidé říkají, že tu slyší hlasy. O těch já nic nevím, ale jsem ráda, že půdě vrátíme tu úlohu, kterou má mít. Je přece mnohem lepší, když tu roste obilí a cibule, než aby se tu bojovalo.“

**Připravila Lucie Kaletová
Foto Petr Cenker SZIF**

LESY A EVROPSKÉ DOTACE

Téma lesů je bohužel v letošním roce velmi frekventované kvůli nebývale rozsáhlé kůrovcové kalamitě. Ta byla oficiálně označena jako nejhorší od dob Marie Terezie. Kritickou situací napadených lesů se na jaře museli začít urgentně zabývat nejvyšší představitelé státu včetně premiéra.

Ekologická katastrofa v podobě přemnoženého kůrovce se projevuje v odumírání lesů v Moravskoslezském, Olomouckém, Zlínském a Jihočeském kraji. Avšak podle slov ministra zemědělství také: „...na území Kraje Vysočina dochází ke zhoršování kůrovcové kalamity v míře srovnatelné s nejhůře postiženou oblastí severní Moravy a Slezska v době eskalace kalamity.“

Příčiny tohoto stavu byly a jsou v médiích široce probírány – klimatická změna, sucho a vysoké teploty, nevhodná skladba porostů, nevhodný způsob hospodaření a další. Jedná se jistě o souběh řady nepříznivých faktorů, nicméně opět podle slov ministra zemědělství: „Pro řešení kalamity je naprosto zásadní zvládnutí prvního rojení kůrovců na jaře příštího roku...“ Boj s kůrovcem bude podle vyjádření Ministerstva zemědělství stát miliardy. Možná méně známou skutečností je, že na rozvoj lesů a na podporu jejich životaschopnosti byly v ČR ve stávajícím dotačním období určeny také

nezanedbatelné finanční prostředky ze zdrojů Evropské unie.

EVROPSKÉ PENÍZE

Státní zemědělský intervenční fond administruje řadu dotačních opatření na podporu lesnictví a souvisejících činností. Jsou to jednak peníze z tzv. přímých plateb, vyplácené na plochu pozemku – dotace SAPS na Zalesnění půdy (kultura L). V roce 2017 byla výše sazby tohoto opatření 3 377,73 Kč/ha. Žadatel navíc dostává k částce SAPS ještě dotaci Greening, jestliže splňuje předepsané podmínky, zde pro rok 2017 činí sazba 1 853,35 Kč/ha. Ale významné finanční prostředky na lesy poskytuje zejména řada

opatření Programu rozvoje venkova 2014–2020 (PRV). Strukturu a počet podpor, které program v tomto dotačním období nabízí, přehledně ukazuje **Schéma podpor PRV 2014–2020**. Zde byl na „lesnické“ dotace v rámci opatření prováděných nařízení vlád nebo v rámci projektových opatření PRV na období 2014 až 2020 připraven rozpočet ve výši přesahující 120 milionů EUR.

PRODUKCE, ALE TAKÉ PÉČE

Evropské dotace, ať už přímé platby nebo Program rozvoje venkova, ovšem podle původního záměru Evropské unie nemají sloužit pouze k produkci komodit. Stejně významný důraz je kladen také na ekologii, na udržení zdravého životního prostředí a na péči o krajinu. Příjemci „lesnických“ dotací, ať už jsou to velké podniky či malé firmy, a vlastníci, kteří evropské dotace pobírají, nejsou v tomto ohledu výjimkou a měli by si být vědomi také tohoto celospolečenského přesahu své činnosti.

Petr Cenker

PROBÍHÁ 7. KOLO PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA

Redakce Newsletteru SZIF se často přesvědčuje na vlastní oči, co vše se dá vybudovat s pomocí podpor v rámci PRV. Samotné podpory by ale nestačily, vždy je nutný dobrý nápad, vůle jej realizovat a spousta práce. Přejeme, aby vám i 7. kolo PRV přineslo posun vpřed.

Příjem žádostí na zmíněné 7. kolo PRV odstartoval již 9. října. Zájemci mohou žádat v rámci deseti operací, které podpoří investice do zemědělských, lesnických i potravinářských podniků a projekty spolupráce za téměř 3 miliardy korun. Žádosti se přijímají pouze prostřednictvím Portálu farmáře do 30. října 2018 (18 hodin). O tom, zda byla žádost doporučena k administraci, pro roli náhradníka či nedoporučena, zveřejní SZIF informaci na svých

webových stránkách nejpozději do 19. listopadu 2018. Pravidla pro poskytování dotace a postup pro vygenerování a zaslání žádosti jsou k dispozici na webových stránkách **SZIF**, v sekci Program rozvoje venkova 2014–2020, vždy pod konkrétním opatřením v části Ke stažení a v sekci Zpravodajství (z 12. září) je dokument „Zpřesnění Pravidel, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty“, který uvádí

seznam změn k 7. kolu PRV. Na Portálu farmáře jsou zároveň v instruktážních listech v záložce Ke stažení uvedeny detailní postupy týkající se vyplnění a podání žádosti. Za programové období 2014 až 2020 v PRV Fond doposud vyplatil 35,6 miliardy korun, z toho na projektová opatření 6,2 miliardy a na neprojektová opatření téměř 29,4 miliardy (údaj k 30. 6. 2018).

Lucie Kaletová

Operace	Alokace (Kč)
1.1.1 Vzdělávací akce	30 000 000
4.1.1 Investice do zemědělských podniků	2 000 000 000
4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	550 000 000
8.3.1 Zavádění preventivních opatření v lesích	17 000 000
8.4.1 Obnova lesních porostů po kalamitách	100 000 000
8.5.1 Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin	50 000 000
8.6.1 Technika a technologie pro lesní hospodářství	150 000 000
16.3.1 Sdílení zařízení a zdrojů	70 000 000
16.4.1 Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů	20 000 000
16.6.1 Horizontální a vertikální spolupráce při udržitelném zajišťování biomasy pro výrobu energie a v průmyslových procesech	5 000 000

KVALITNÍ POTRAVINY

Podzim je obdobím hojnosti a my můžeme sklízet nově oceněné výrobky značek Regionální potravina i Klasa. A nejen to, také se můžeme bavit u nových vydání pořadu Výleták – Příběhy regionálních výrobců či se vydat na výlet za krajovými dobrotami podle nového webu S chutí na výlet. A nezapomeňte baštit cibulová jídla – níže se dočtete, proč je to dobré.

CHLÉB CHUDÝCH – CIBULE

Ve středověku se takto cibuli doopravdy říkalo. Většina chudých totiž přežila zimy na cibuli, zelí a pár dalších levných potravinách, které si mohl vypěstovat každý. Díky cibuli se lidem dostalo živin a vitamínů, které jsou k přežití dlouhé zimy nutné. Dnes si můžete vybrat z mnoha druhů oceněných značkami KLASA či Regionální potravina.

Co skrývá pod slupkami?

Cibule je velmi bohatá na kyselinu listovou, která podporuje zachování funkcí mozku, brání stárnutí, ale také je důležitá pro plánované početí u žen. Když jsme u toho,

pomáhá i druhé straně, protože působí též jako afrodiziakum. Je to idyla, takový zamilovaný párek ve své nejkrásnější chvíli, řádně provoněný cibulí, avšak cibule je opravdu významným pomocní-

kem i v těchto životních situacích. Obsahuje také pořádnou dávku „béčka“, „céčka“, „éčka“ a karotenů. Pokud jde o minerály, v cibuli jsou zastoupeny železo, zinek, síra, fosfor, hořčík, draslík, vápník, sodík, měď a jód. Alicin v ní ukrytý pomáhá léčit angíny, chřipky a záněty. Diabetikům snižuje hladinu cukru. Redukuje vysoký tlak, a to do té míry, že mírné zvýšení se zvládne bez pilulek, jen za pomoci cibule. Snižuje cholesterol, udržuje v pořádku výstelku střev, pomáhá prokrvení cév a je prevencí infarktu. Prostě zázrak!

Odkud pochází?

Cibule byla lesní a luční rostlinkou v daleké Asii. Byla vyhledávána

pro léčebné a výživové účinky a postupně přesazována do zahrádek, a to už tisíc let před naším letopočtem. Její cibulky se daly usušit a dobře přenášet, nekazily se, a proto je karavany převážely na velké vzdálenosti. Po rozvinutí lodní dopravy se cibule doplavila i na jiné kontinenty. A tak si doslova podmanila svět!

Cibulové slavnosti a trhy

V Evropě byly cibulové trhy velkou událostí, na kterou se zdaleka sjížděli trhovci i kupci. Vyhlášený trh se konával v městečku Montpellier, kde se nacházela i lékařská univerzita, takže o všelijaká alotria studentů nebyla při této příležitosti

ČR VYHRÁLA SPOR

Rozsudek Evropského soudního dvora je úspěchem pro Českou republiku, která se domáhala zrušení rozsudku Tribunálu Evropské komise. Ten neodsouhlasil finanční prostředky ve výši 2 123 199 EUR vztahující se k dotacím na ochranu vinic proti poškození zvěří a ptactvem. O tuto sumu byly evropské prostředky určené našim žadatelům zemědělských dotací pokráceny. Uvedená částka však bude České republice vrácena zpět.

ŠETŘENÍ STŘETU ZÁJMŮ UKONČENO

Na přelomu srpna a září bylo zveřejněno stanovisko Evropské komise, že v souvislosti s šetřením údajného střetu zájmů některých členů dozorců rady SZIF nebude EK po ČR vyžadovat korekci ve výši 800 428 EUR. Zástupci Fondu tak obhájili názor, že členové dozorců rady nemohli jakkoli ovlivňovat poskytování dotací.

SAPS POPUTUJÍ K PŘÍJEMCŮM

Dotace k Jednotné platbě na plochu, tzv. SAPS, o níž se žádá v rámci Jednotné žádosti, poputuje ke svým příjemcům v podobě 70% záloh téměř bezprostředně po vydání rozhodnutí Státním zemědělským intervenčním fondem, předpokládaný termín od 23. 10. 2018. Jedná se o nejrozšířenější zemědělskou dotaci u nás.

NOVINKY NA WEBU SZIF

Hledáte zaměstnání a chcete pomáhat českému zemědělství? Nové kariérní stránky Fondu naleznete: www.pojdpomahatzemedelstvi.cz. V záložce Kontakty/Regionální odbory lze vyhledat i kontakty spadající pod konkrétní region. K dispozici jsou i seřazené dokumenty potřebné k podání žádosti PRV v rámci 7. kola. Na Portálu farmáře je nově možnost podání žádosti na Licence.

ti nouze. Studenti například věřili, že když snědí kradenou cibuli, budou podávat několik dní výjimečné výkony na poli lásky! Proto si museli trhovci své zboží pořádně hlídat, samozřejmě i v noci. Středověký Montpellier se vyznačoval osobitou cibulovou architekturou! V tyto dny se měnil v labyrint uliček vybudovaných z pletenců cibule. Každý trhovce měl jinou techniku, barvu i druh. Uličky byly cibulí zastřešeny, byly zde vybudovány umné klenby, stříšky a kupole. Francouzský Montpellier byl v době trhů městem postaveným z cibule!

VÝLETÁK PŘEDSTAVUJE PŘÍBĚHY REGIONÁLNÍCH VÝROBCŮ

Pořad na Streamu s názvem Výleták je nyní rozšířen o nový typ výletů po Čechách, nejen za památkami a přírodními krásami, ale také za dobrotami se značkou Regionální potravina. Velmi zábavné a lidsky podané příběhy našich výrobců můžete zhlédnout na www.stream.cz/porady/vyletak. V názvu pořadů hledejte jména dobrot.

S CHUTÍ NA VÝLET

Letošní značky kvality Regionální potravina jsou již rozdány. Za novými držiteli, ale i za všemi ostatními se můžete vydat osobně podle nového webu, kde naleznete bezpočet tipů ze všech krajů České republiky. Poradí vám, jak spojit rodinný výšlap s návštěvou regionálního výrobce – a ještě recept k tomu. Mrkněte se na www.regionálnipotravina.cz/schutinavylet.

ŠVESTKOVÝ KLASA KOLÁČ

Základem jsou samozřejmě kvalitní, s láskou sklizené švestky našich značek. Předejděte si

troubu a hlubší plech vymažte máslem. Smíchejte 200 g hrubé mouky a 150 g celozrnné pšeničné mouky, prášek do pečiva, trochu jedlé sody, pár lžic chia semínek a špetku soli. Směs prosijte, bude provzdušněná. V mixéru ušlehejte 2 šťastná vejce se 180 g cukru, poté do pěny opatrně vmíchejte moučnou směs, hrnek vlažného mléka a 2 lžice rumu. Pokladte půlkami švestek a bohatě zasypte drobenkou. Těsto není mastné, stačí mu 15 až 20 minut na 160 stupňů – jen do růžova. Výsledek je lehký a nadýchaný – zvláště, pokud zvolíte nejen švestky, ale i všechny ostatní suroviny od Klasy.

PEČENÝ ČAJ PRO KRÁSNÝ PODZIM

Mezi značkami Klasa a Regionální potravina naleznete i hit posledních let – pečené čaje. Voňavá podzimní jablka, k tomu pár hrušek, švestek a vanilka se skořicí. Výsledkem je nebeská chuť a koncentrovaná podzimní pohoda uložená ve sklenicích pro chvíle, kdy ji budete potřebovat.

INFO Z INFOLINKY

Termíny předpokládané výplaty dotací Jednotné žádosti najdete na stránkách SZIF: www.szif.cz/cs/harmonogramy. Chovatelům koní připomínáme: Chová-li žadatel v kontrolním období od 1. 1. do 31. 12. 2017 a od 1. 6. do 30. 9. 2018 koně, je povinen podat Fondu do 31. října 2018 Deklaraci chovu koní. A něco pro majitele lesů: Posledním možným termínem podání Žádosti o dotaci na založení lesního porostu 2018 je 30. listopad 2018.

SZIF NA VELETRZÍCH

Fond se prezentoval koncem srpna na Zemi živitelce, a to v největší expozici, kde naši kolegové komunikovali s návštěvníky a kde byly k ochutnání i koupi kvalitní potraviny značek Klasa, Regionální potravina a nově i Bio. Stejně úspěšně se Fond účastnil podzimní Zahrady Čech, kudy prošlo přes 80 tisíc návštěvníků. Zájem a dobrý vkus na dobroty byl znát i na podzimní Floře Olomouc a na Zemědělci v Lysé nad Labem.

TECHNIKA NA AGROSALONU

Na Zemi živitelce mohli návštěvníci spatřit ukázky „chytřého“ zemědělství, jako robotické kravíny, drony s kamerou, traktory s vestavěnou GPS, čidla, která monitorují vlhkost půdy či automatický systém dojení. Zúčastnilo se 550 vystavovatelů z více než 20 zemí, kteří přilákali přes 116 tisíc návštěvníků.

MOLDAVSKÁ NÁVŠTĚVA

Společný twinningový projekt přivedl do Fondu delegaci z moldavské platební agentury AIPA. Moldavané čerpali informace o SZIF jako platební agentuře, o její struktuře a úloze v SZP. Jako přínosné hodnotili odborné prezentace týkající se strategie a řízení lidských zdrojů, řízení dokumentace, IT, jejich kvality, účinnosti a bezpečnosti.

A g r o f ó r y

HIGH-TECH FARMA

V Jižní Koreji přišli na to, jak využít starý dálniční tunel. Pěstují zde ovoce a zeleninu, a to bez slunečního svitu i půdy. Jak je to možné? Rostliny pěstí hydroponicky ve vertikálně stohovatelných regálech a namísto slunce používají růžová LED světla. Daří se zde 60 druhům rostlin. Podobné farmy mají i v Izraeli a Dubaji.

ÚSMĚV, PROSÍM!

Nový výzkum různých plemen koz, který proběhl na Univerzitě královny Marie v Londýně, prokázal, že kozy dovedou velmi dobře číst lidskou mимику. Probíhal prostřednictvím fotografií v podobě černobílých portrétů různě se tvářících lidí, které vědci ukazovali kozám a sledovali jejich reakce. Všechna plemena koz jednoznačně preferují pobývat v blízkosti veselých lidí. Proto se poblíž těchto zvířat nezapomeňte usmívat!

CHYTRÝ OBOJEK

Farmáři z Georgie v USA zkouší revoluční kravský obojek IDA, který jim pomáhá udržet přehled v tisícihlavých stádech. Obojek reaguje na elektrické impulzy a přenáší data speciálním softwarem do systému. Farmáři pak zaznamenají, kdy která kráva spí, jí, odpočívá nebo je připravena k páření, ale také je-li nemocná nebo méně dojí. Obojek pomáhá i při telení, protože zaznamenává kontrakce.

PLANTAGON, MĚSTSKÝ SKLENÍK

Ve Švédsku se dokončuje obrovská stavba městského skleníku ve tvaru koule složené ze skleněných desek. Má v praxi otestovat nový způsob pěstování potravin. Skleník bude zásobovat celé město čerstvými produkty. V plánu je pěstovat zde potraviny bez chemie a dodávat je lokálně, aby cena nevzrůstala dopravou. Nemají se používat hnojiva či geneticky upravené rostliny, dokáže ušetřit i vodu.